

Tinget er hermed sat.

Formanden:

Jeg takker for den tillid, som tinget har vist mig ved at genvælge mig til at lede arbejdet. Jeg skal bestræbe mig på efter bedste evne at opfylde de forpligtelser, der påhviler mig som tingets formand.

Først har jeg den glæde på tingets vegne at udtale et hjerteligt velkommen til Hendes Majestæt Dronning Margrethe, til Hans Kongelige Højhed Prinsen og til Hendes Majestæt Dronning Ingrid samt til repræsentanter for højesteret, der som folketingets gæster overværer tingets første møde i det nye folketingsår. Hjertelig velkommen.

Jeg giver herefter ordet til statsministeren, for at han kan give den i grundloven omhandlede redegørelse for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger.

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38:

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Det folketingsår, som tager sin begyndelse i dag, må i høj grad ses på baggrund af de beslutninger, vi tog i augustsamlingen i år.

Gennem det forlig, der da blev indgået mellem socialdemokratiet, venstre, det konservative folkeparti og det radikale venstre, blev der sikret en finanspolitisk stramning, som kan bidrage til at formindske underskuddet på betalingsbalancen.

Samtidig gennemførtes en beskæftigelsesplan, som i de kommende tre år indebærer, at der investeres 10 mia kr. i en samfundsmæssig indsats, der skal styrke erhvervslivet og skabe nye arbejdspladser.

Forliget bringer således forbedringer på tre vigtige områder:

Det letter trykket på betalingsbalancen, det bidrager til at styrke beskæftigelsen, og det bidrager til at formindske underskuddet på statsbudgettet.

Det vil i den kommende tid blive en vigtig opgave for regeringen at føre beskæftigelsesplanen ud i livet.

1. møde

Tirsdag den 4. oktober 1977 kl. 12.00

Aldersformanden (Skytte):

I henhold til grundloven er folketinget i dag trådt sammen til sit første møde i det nye folketingsår.

Som tingets aldersformand påhviler det mig at lede valget af tingets præsidium og tingsekretærer.

Til formand har en gruppe af tingets medlemmer omfattende socialdemokratiet, venstre, det konservative folkeparti, centrumdemokraterne, socialistisk folkeparti, Danmarks kommunistiske parti, det radikale venstre, kristeligt folkeparti og Danmarks retsforbund indstillet mig. Der foreligger ikke andre indstillinger. Hvis ingen begærer afstemning, vil jeg betragte indstillingen som vedtaget. (Ophold). Den er vedtaget.

Til næstformænd har tingets fire største partier udpeget følgende medlemmer:

Til første næstformand *Grete Hækkerup* (S), til anden næstformand *Erlendsson* (FP), til tredje næstformand *Nathalie Lind* (V) og til fjerde næstformand *Ninn-Hansen* (KF).

Vedrørende valg af tingsekretærer er anmeldt en valggruppe mellem socialdemokratiet, det radikale venstre og Steenholdt med i alt 73 medlemmer, en valggruppe mellem venstre, det konservative folkeparti, centrumdemokraterne og kristeligt folkeparti med i alt 54 medlemmer og en valggruppe mellem fremskridtspartiet og Danmarks retsforbund med i alt 32 medlemmer.

Til tingsekretærer er i henhold til gruppernes indstilling valgt følgende medlemmer:

J. K. Hansen (S), *Søren B. Jørgensen* (S), *Nørsgaard Sørensen* (S), *Arentoft* (FP), *Karlskov Jensen* (V) og *Keld Andersen* (KF).

[Statsministeren]

Selv om forliget også har elementer med et mere langsigtet perspektiv, bringer det ikke nogen endelig løsning på vore problemer. Der er fortsat grund til at understrege alvor-
nen i den internationale økonomiske udvikling, som spiller en afgørende rolle for udviklingen på betalingsbalancen og for mulighederne for at nå en tilfredsstillende løsning af beskæftigelsesproblemet her i landet. Vi må derfor regne med, at der løbende vil være behov for initiativer, der kan sikre, at udviklingen bliver videreført i en positiv retning.

Men det er regeringens vurdering, at der med forliget er opnået en løsning af de mere akutte problemer, så der bliver ro til at arbejde videre med de langsigtede spørgsmål.

Regeringen håber også, at det forlig, der er indgået mellem de fire partier, kan få en positiv indflydelse på samarbejdsvilkårene her i tinget. Det bliver der brug for også i den kommende tid. Som alle ved, binder forliget ikke de fire partier ud over sit indhold. Det begrænser ikke samarbejdsmulighederne i forhold til andre partier. Men samtidig har de fire partier klart tilkendegivet, at de føler sig bundet af forligets målsætning. Det er derfor mit håb, at arbejdet i folketinget kan foregå i en rolig og positiv atmosfære, og – og det er også vigtigt – at partierne vil forstå betydningen af, at der ikke lægges op til modsætningsforhold, som kan forringe samarbejdsmulighederne.

Den økonomiske krise rejser et krav om internationalt samarbejde for at overvinde krisen. Det er et positivt træk, at tilbageslaget ikke er blevet søgt overvundet gennem indgreb over for importen, hvilket ikke mindst ville have været til skade for Danmark.

Danmark vil derfor fortsat søge at fremme det internationale økonomiske samarbejde, ikke mindst gennem EF, hvor Danmark fra nytår overtager formandskabet.

Det vil stille regeringen over for en række betydelige arbejdsopgaver vedrørende både det traktatmæssige og det udenrigspolitiske samarbejde. Det udenrigspolitiske samarbejde i EF har endvidere på mange væsentlige områder vist sig at være et virkningsfuldt middel til en dansk påvirkning af den internationale udvikling.

Til næste år skal det første direkte valg til Europa-Parlamentet finde sted. Som bebudet vil regeringen fremsætte lovforslag om valg af danske repræsentanter, ligesom den vil

fremsætte lovforslag om direkte valg til Europa-Parlamentet i Grønland.

Regeringen vil i EF forelægge forslag om yderligere grønlandske særordninger, som tilgodeser særlige grønlandske interesser, som kan bevare Grønlands fordele ved at være medlem, og som også på disse områder opretholder fællesskabet med Danmark.

Regeringen går ind for EFs udvidelse til at omfatte Grækenland, Portugal og Spanien. Medlemskabet vil være af betydning for den økonomiske og demokratiske udvikling netop i disse lande.

Regeringen mener stadig, at de positive sider ved vort medlemskab af EF så langt overvejer ulemperne, men finder det rimeligt, at der nedsættes et udvalg, som kan foretage en vurdering af fordele og ulemper ved dette medlemskab. En sådan analyse kan blive af betydning for det fortsatte arbejde inden for Fællesskabet.

Danmarks udenrigspolitiske målsætning vil blive søgt fremmet dels ved tosidede kontakter, dels gennem de forskellige organer, Danmark er tilsluttet. Det gælder EF, det gælder det nordiske samarbejde, Europarådet og FN.

Det gælder også NATO, som fortsat er grundlaget for Danmarks sikkerhedspolitik. Ved folketingsbeslutningen af 25. marts 1977 er der skabt grundlag for videreførelse af den hidtidige forsvarsordning med visse justeringer. Forsvaret har truffet foranstaltninger til intensivering af fiskeriinspektionen i forbindelse med udvidelsen af fiskeriterritorierne ved Grønland, ved Færøerne og i Nordsøen.

Regeringen vil støtte alle realistiske bestræbelser i retning af nedrustning og rustningskontrol. Udenrigsministeriets arbejde med disse problemer er også blevet udbygget og styrket.

Det er vigtigt for os, at afspændingen føles som en realitet af det enkelte menneske både i Øst og i Vest. I overensstemmelse med dette grundsyn vil vi på sikkerheds- og samarbejdskonferencen i Beograd arbejde på at fremme gennemførelsen af alle dele af Helsingforslutakten.

Regeringen støtter enhver bestræbelse for på fredelig vis at sikre retten til selvbestemmelse for befolkningerne i det sydlige Afrika og for en hurtig afvikling af apartheidssystemet.

[Statsministeren]

Vi er i disse år vidner til skærpede modsætninger i nogen grad her i landet, men også ude i verden. Vi må bekæmpe disse tendenser, og vi må bekæmpe de frygtelige følger, de fører med sig i form af voldelige sammenstød og terror.

Det er afgørende, at det sker på en sådan måde, at vi undgår en reaktion, der kan skabe dybe modsætningsforhold eller svække de demokratiske frihedsrettigheder.

Men betydningen af en fri meningsudveksling og en normal demokratisk, partimæssig strid må naturligvis ikke anfægtes.

Regeringen anser en international beskyttelse af menneskerettighederne for nødvendig. Det må understreges, at de traditionelle frihedsrettigheder kun udgør en del af menneskerettighedsbegrebet. Det har også en økonomisk, en social og en uddannelsesmæssig side, og beskyttelsen af disse rettigheder må opbygges gennem juridisk bindende konventioner og undergives international kontrol.

Regeringen lægger også vægt på en fortsættelse af samtalen med udviklingslandene om en ny økonomisk verdensorden, byggede på en mere ligelig og en mere retfærdig fordeling af verdens ressourcer. Vi vil fortsætte tendensen mod at koncentrere den danske bistand om de fattigere befolkningsgrupper i de fattigste lande. Vi lægger vægt på et frugtbart samarbejde, der – ikke mindst i et længere perspektiv – tillige kan rumme muligheder for dansk beskæftigelse og erhvervsliv.

Dansk økonomi er på afgørende måde præget af den internationale økonomiske krise. De bestræbelser, der i en række lande er gjort for at stimulere produktion og beskæftigelse, har – må vi notere os – ikke været tilstrækkelige til at bryde krisen. I 1976 var der i mange lande en tydelig fremgang i produktion og beskæftigelse, men det er blevet afløst af en langt mere moderat vækst i år, i hvert fald i Vesteuropa, og for øjeblikket er der nærmest tegn på en svækkelse af konjunkturopgangen til næste år.

Det er regeringens opfattelse, at de økonomisk og valutarisk stærke lande bør gå foran med en økonomisk politik, der kan stimulere produktionen og beskæftigelsen. Det har vi gang på gang fremhævet bl. a. i EF og i OECD. Vi anser det derfor for et godt tegn,

at den tyske regering nu har fremlagt et aktivitetsstimulerende program.

Olieprisstigningerne var i sig selv en hård belastning for den danske betalingsbalance. Men samtidig har den internationale krise på afgørende måde forringet vore muligheder for at forøge eksportindtægterne og dermed skaffe valuta til at betale den nødvendige import med.

I 1976 nåede underskuddet på betalingsbalancen op på 11½ mia kr. Selv om vi har været i stand til at låne i udlandet, så vi har kunnet finansiere underskuddet, så kan vi bare ikke fortsætte på den måde. Det vil i fremtiden belaste os med meget store rentebetaling. Det øger risikoen for spekulative kapitalbevægelser, og det tvinger os til at holde et højt renteniveau her i landet for at hindre en pludselig valutaudstrømning. Derigennem skader det både beskæftigelsen og erhvervenes konkurrenceevne.

Tidligere på året var der ganske vist tegn på en bedring af betalingsbalancen, i høj grad som et resultat af den førte økonomiske politik, men den fortsat dårlige internationale konjunktur måtte skabe usikkerhed med hensyn til, både hvor hurtigt forbedringen ville slå igennem, og hvor varig den ville blive.

Denne usikkerhed var baggrunden for de foranstaltninger, der blev gennemført i begyndelsen af september måned.

Det politiske forlig omfattede, som vi alle ved, en forhøjelse af momsens – ledsaget af de nødvendige prismæssige og sociale kompensationer – det indeholdt en række punktafgifter og en forhøjelse af bane- og posttakster. Sammenlagt blev der gennemført afgifter med et årsprovenu på over 6½ mia kr., når pristilskuddene til margarine, smør og andre mælkeprodukter er trukket fra.

Særligt udsatte grupper som pensionister, børnefamilier og unge under uddannelse får kompensation, men for alle andre vil det betyde en følelig beskæring af deres forbrugsmuligheder.

Det er imidlertid den pris, vi alle må være med til at betale for at skaffe plads for en politik, der sigter mod nye arbejdspladser.

Når der er udsigt til en forbedring af betalingsbalancen, har vi nemlig mulighed for at forøge den offentlige indsats på en række områder, især på områder, hvor det ikke er særligt valutakrævende at skabe nye ar-

[Statsministeren]

bedjsspladser. Ud over det energipolitiske er der tale om produktive beskæftigelsesarbejder, uddannelse, foranstaltninger mod ungdomsarbejdsløshed og forøgelse af den offentlige service på områder, hvor der er et stærkt behov – lad mig nævne bedring af arbejdsmiljøet og forbedring af den kommunale hjemmehjælp.

I alt anvender vi til erhvervsfremme, energipolitik og direkte beskæftigelsesfremme 3 mia kr. om året i tre år; hertil kommer skattetabene ved forbedrede afskrivningsregler og fradragene for udgifter til isolering af ejerboliger. Den beskæftigelsesmæssige virkning vil imidlertid blive større, end tallene viser, fordi de offentlige udgifter bl. a. vil trække private investeringer med sig.

Regeringen lagde vægt på, at foranstaltningerne fik et indhold og en udformning, så de også indebar elementer af en mere langsigtet politik, som viderefører den linje, der har været lagt i de senere år.

Ved forlængelsen af overenskomsterne i foråret var der sikret en mere rolig udvikling i lønomkostningerne i hele overenskomstperioden. Det suppleredes i forliget med foranstaltninger, som yderligere skal nedbringe produktionsomkostningerne og skabe større effektivitet i salgsarbejdet. Der er dels tale om statsudgifter til en lang række erhvervsfremmende formål, herunder egnsudvikling og produktudvikling, dels om lempelser af erhvervslivets beskatning i forbindelse med investeringer.

En fortsættelse af indkomstpolitikken forudsætter en politisk vilje til at påbegynde gennemførelsen af principperne om lønmodtagernes medbestemmelse og medejendomsret gennem økonomisk demokrati. Regeringen vil derfor nedsætte et udvalg med repræsentation fra arbejdsmarkedets parter, som skal fremkomme med forslag til en løsning af dette problem.

I februar måned søgte vi at fremme besparelser i energiforbruget med tilskuddene til isoleringsarbejder og til energibesparelser i industriens processer under den såkaldte 800 mill. kroners plan. I september er vi i beskæftigelsesplanen gået langt videre og har angrebet problemet over et betydeligt bredere felt. Der vil ske en udbygning af varmeforsyningen fra kraftværkerne. Der vil blive sat ind på områder som forskning og udvikling, bl. a. med henblik på at udnytte alternative

energiformer. Projektering af naturgasnet vil blive forberedt. Endelig vil de vedtagne ændringer af afgifterne tilskynde til energibesparelser – det gælder både afgiften på fyringsolie, den forhøjede benzinafgift og den ændrede registreringsafgift, der især forøger afgiften på biler med stort benzinforbrug.

Derved er der ydet et første bidrag til en energipolitik.

Men både valutahensynet og den internationale forsyningsituation kræver mere vidtgående energipolitiske indsatser. Der er behov for snarest at skabe et internationalt samarbejde for at hindre, at der opstår en mangelsituation. Herhjemme sigter regeringen mod at gennemføre den energipolitiske målsætning, som forudsætter etablering af et flerstrengt forsyningsystem, en stærk opbremsning af energiforbruget og sparsommelighed med energiressourcer, også dem, der findes på vort eget område.

Undersøgelserne om udnyttelse af kernekraften fortsætter.

De nordiske statsministre er enige om, at de norske naturgas- og olieforekomster er et naturligt grundlag for et bredere industri- og energisamarbejde i Norden, og specielt drøftelserne om et naturgassamarbejde foregår nu på et tresidet dansk-norsk-svensk grundlag.

Den økonomiske politik sigter i høj grad mod at styrke industriens og håndværkets konkurrenceevne, ikke mindst på eksportmarkederne. For den hårdt trængte værftsindustri vil placeringen af statsordrer samt en midlertidig forbedring af finansieringsvilkårene for danske redere formentlig vise sig betydningsfuld, selv om det må erkendes, at en yderligere indskrænkning af denne industrigræn her som i andre lande må anses for uafvendelig.

Sammenfattende kan man således sige, at den politik, der nu er tilrettelagt, sigter mod at dreje forbruget i en mindre valutakrævende retning både på kortere og på længere sigt og at stimulere erhvervens konkurrenceevne. Det skulle gøre det muligt på én gang at formindske underskuddet over for udlandet og forbedre beskæftigelsen.

Samtidig indebærer forliget en væsentlig styrkelse af de offentlige budgetter, som i særlig grad koncentrerer sig om statsbudgettet. Derved bliver statens behov for at låne mindre. Det vil lette styringen af penge- og kreditpolitikken. Mulighederne for en gene-

[Statsministeren]

rel lettelse af låneforholdene er dog stadig afhængige af, at der sker en så tydelig bedring af betalingsbalancen af varig karakter, at risikoen for uønskede kapitalbevægelser formindskes betydeligt.

Justeringen af kursen på den danske krone i august betyder ikke nogen ændring i den danske valutapolitik. Den bør alene ses som en tilpasning til den svenske devaluering, nødvendiggjort af den store betydning, det svenske marked har for Danmark.

På det skattepolitiske område må opmærksomheden i den kommende tid koncentrere sig om tre hovedspørgsmål, som sigter mod en mere lige fordeling.

For det første: Regeringen vil forhandle med partierne om løsningen af problemerne omkring en rimelig beskatning af kapitalgevinsterne på jord og fast ejendom. Samtidig må vi fortsat være på vagt over for, at kapitalgevinster omsættes i øget forbrug gennem belåning.

For det andet: Der vil blive fremsat forslag om en samlet reform af vort indkomstskattesystem, som især sigter mod en sanering af de ligningsmæssige fradrag og en forlængelse af proportionalstrækket. Det vil gøre skattesystemet enklere og mere forståeligt. Det er hensigten, at de nye regler skal træde i kraft den 1. januar 1980.

For det tredje er det fortsat nødvendigt at arbejde med en styrkelse af kontrolloven. Renter på indskud i pengeinstitutter og fra obligationer kan nu kontrolleres. Nu bør skattemyndighederne bl. a. sikres kontrol med renterne af private pantebreve.

En omlægning af finansåret vil ske pr. 1. januar 1979, og det medfører, at det kommende finanslovsforslag kun vil dække 9 måneder. Omlægningen betyder, at fristerne for forelæggelse og behandling af finanslovsforslaget ændres.

Omlægningen forudsætter ændringer i en række love og bekendtgørelser. Lovændringerne vil blive samlet i ét enkelt lovforslag.

På grundlag af udvalgsbetænkningen om den fremtidige landbrugspolitik vil landbrugsministeren fremsætte forslag, der bl. a. vil omfatte ændringer i samdrifts- og sammenlægningsreglerne, erhvervsbestemmelserne og reglerne om arve- og familieerhvervelser og anpartserhvervelser. Forslaget skal medvirke til at lette strukturtilpasningen og

generationsskiftet i landbruget og stimulere til en forøgelse af den animalske produktion.

Da vi ved, at lignende problemer gør sig gældende i gartneriet, er der iværksat en undersøgelse vedrørende den fremtidige gartneripolitik.

I EF stiler man imod, at den permanente fiskeriordning træder i kraft til nytår. Den vil på mange felter påvirke det traditionelle mønster for dansk fiskeri. I beskæftigelsesplanen er der derfor også taget højde for behovet for at tilpasse det danske fiskerierhvervs struktur til de nye forhold.

Sveriges beslutning om at udvide sine fiskerigrænser den 1. januar 1978 bevirker, at regeringen har til hensigt at udvide det danske fiskeriterritorium i Skagerrak og Kattegat fra samme tidspunkt. Det er så vort håb, at det regionale samarbejde mellem kyststaterne i Østersøen kan videreføres, og på denne baggrund er det ikke på nuværende tidspunkt regeringens hensigt at udvide den danske fiskerigrænse i Østersøen.

Den stigning i byggeinvesteringerne, der skete i 1976, er blevet afløst af et nyt fald. I første halvår 1977 var de samlede byggeinvesteringer ca. 7 pct. lavere end i andet halvår 1976.

Denne udvikling søges modvirket gennem de netop gennemførte lempelser i realkreditreglerne og også i de afskrivningsregler for erhvervsbyggeri, som for nylig indgik i forliget.

Den lovgivning, der blev gennemført i foråret, tog sigte på at sikre opførelse af 7.000 almennyttige eller sociale boliger pr. år. Denne målsætning ser ud til at blive opfyldt i 1977.

Regeringen vil i øvrigt snarest søge optaget forhandlinger om en løsning af de boligpolitiske problemer for tiden efter boligforligets udløb pr. 1. april 1979. Sigtet må være at skabe grundlag for et nybyggeri af tilstrækkeligt omfang til at opfylde behovet for nye boliger og en boligudgift, der er overkommelig for de boligsøgende.

Endvidere er det regeringens opfattelse, at der gennem en by- og boligforbedringspolitik må sættes stærkere ind på at tilpasse vore ældre bydele og boliger til nutidens krav.

Om opdeling i ejerlejligheder er det fortsat regeringens og socialdemokratiets principielle udgangspunkt, at dette ikke bør være tilladt i beboelsesbygninger, der er opført, før ejerlej-

[Statsministeren]

lighedsloven blev gennemført i 1966. Den friere adgang til opdeling af ældre beboelsejendomme, der blev åbnet mulighed for i 1976, havde uheldige virkninger, og hvis det viser sig, at de stramninger, vi foretog i 1977, ikke i fornødent omfang retter op på disse skævheder, vil regeringen fremsætte forslag om helt at standse disse udstykninger.

Tiden er ikke til en videreførelse af større nedskæringer på de offentlige ydelser til befolkningen. I en periode med begrænsede midler kan der være så meget mere grund til at gøre en indsats for at opnå kvalitetsforbedringer på områder, hvor det kan ske uden større omkostninger.

Vi må fortsat stille mod en bedre planlægning af anvendelsen af landets begrænsede arealer til gavn for miljøet i by og på land og sikre ressourcer bl. a. til landbrugsformål. Derved kan vi bidrage til at hindre fejlinvesteringer.

Specielt må vi bevare og beskytte landets mest værdifulde naturområder og rekreative arealer, ikke mindst kysterne. Det er med det sigte, der er fastsat retningslinjer for planlægningen af sommerhusområder og også igangsat et udvalgsarbejde om feriehotelprojekter.

Arbejdsmiljøarbejdet skal intensiveres, bl. a. til imødegåelse af utrygheden ved de mange nye stoffer og materialer, der anvendes i erhvervslivet. Opbygningen af arbejdsmiljøinstituttet vil blive påbegyndt, og der vil blive fremlagt forslag om oprettelse af en driftssundhedstjeneste.

Aktivitetsniveauet for arbejdsmarkedsuddannelserne og beskæftigelsesarbejderne forøges. Der foretages samtidig en udbygning og forbedring af den service, der ydes de arbejdssøgende og virksomhederne af arbejdsformidlingen. I denne forbindelse vil der ske en aktiv inddragelse af de faglige organisationer i formidlingen af arbejde.

For at opnå et fald i ledigheden må det også indgå i overvejelserne at fordele arbejdet på en mere hensigtsmæssig måde. Dette vil blive undersøgt i et udvalg med deltagelse af arbejdsmarkedets parter, og udvalget vil få til opgave at overveje en efterlønsordning for ældre lønmodtagere, begrænsning og afspadsering af overarbejde samt anden fordeling af arbejdet.

Nogle grupper rammes særlig hårdt af arbejdsløsheden, nemlig de langtidsledige, kvinderne og ikke mindst de unge. For at

effektivisere indsatsen for disse grupper oprettes et særligt beskæftigelsessekretariat, der som en hovedopgave skal overveje og undersøge forslag, der fra forskellig side fremsættes, og bringe disse ideer videre til de enkelte ministerier, kommuner og organisationer.

Som en særlig indsats for de arbejdsløse kvinder iværksættes en række erhvervsinformerende kurser inden for arbejdsmarkedsuddannelserne.

Herudover må kvindernes beskæftigelsessituation anskues i en bredere sammenhæng. Problemerne kan kun afhjælpes gennem principiel ligebehandling af mænd og kvinder, hvad angår adgang til beskæftigelse, erhvervsuddannelse, forfremmelse og arbejdsvilkår.

Det er hensigten først og fremmest at søge de langvarigt lediges problemer løst gennem en aktiv beskæftigelsespolitik og øgede uddannelses tilbud i sammenhæng med forlængelse af den midlertidige ordning, således at en arbejdsløs fortsat skal være berettiget til dagpenge, hvis han eller hun har haft 26 ugers arbejde inden for de sidste 4 år.

På undervisningsområdet forbereder regeringen en række initiativer, dels for at afhjælpe øjeblikkelige vanskeligheder og dels for at skabe grundlag for en udvikling på lang sigt.

Det alvorligste problem for øjeblikket er ungdomsarbejdsløsheden, og den hidtidige indsats med fremskaffelse af flere lære- og praktikpladser, tilbud om uddannelse, projektarbejder og information og vejledning vil blive kraftigt udvidet, bl. a. med mulighed for tilskud til unges ansættelse i virksomhederne. Der vil således af staten, amtskommunerne og kommunerne tilsammen blive afsat 500 mill. kr. i hvert af de kommende 3 år alene til dette formål. Heraf dækker kommunerne og amtskommunerne 300 mill. kr. om året.

Ungdommens problemer må imidlertid også ses på en langt bredere basis. Det er problemer, som vedrører uddannelsen, beskæftigelsesudsigterne, fritiden, idrætslivet og en lang række andre sider af de unges tilværelse. Regeringen vil i den kommende tid tage hele dette kompleks af problemer op til overvejelse.

Blandt de akutte problemer på uddannelsesområdet kan nævnes, at det er regeringens hensigt at søge de ressourcer, som er inve-

[Statsministeren]

steret i landets 29 folkeskolelærerseminarier, udnyttet til løsning af en række opgaver, som i dag ikke falder direkte ind under læreruddannelseslovens formålsparagraf. Det gælder aktiviteter som voksenundervisning, efter- og videreuddannelse af lærere og uddannelse af lærere til anden undervisning end folkeskolens.

Fra det centrale uddannelsesråd forventes i løbet af vinteren at foreligge en redegørelse for de langsigtede perspektiver for det samlede uddannelsessystem. U 90 er arbejdstitlen. Med denne redegørelse skulle vi få et forbedret grundlag for de beslutninger, der skal tages inden for uddannelsesområdet, herunder bl. a. vedrørende en forbedring af de uddannelsessøgendes vilkår.

Reformarbejdet inden for det sociale område vil fortsætte i det kommende folketingsår.

Som vi alle husker, gav socialministeren i maj en redegørelse om pensionsreformen. Regeringen forventer, at den igangværende debat kan skabe klarhed over, hvorledes det fremtidige pensionssystem skal udformes. Det er regeringens opfattelse, at pensionsreformen dels bør bestå i forbedringer på kort sigt, dels i forbedringer på lang sigt.

I socialministerens redegørelse var der derfor opstillet 5 punkter, hvor vi især anser at der er behov for ændringer.

Det fremgik af redegørelsen, at der ikke er økonomisk mulighed for at gennemføre forbedringer på alle punkterne, men at der må foretages et valg.

Regeringen vil derfor som det første stille forslag om en boligydelse til pensionister.

Da midlerne i den sociale pensionsfond er begrænsede, må det i øvrigt overvejes, i hvilken udstrækning man kan gennemføre en gradvis indregning af pensionstillægget i grundbeløbet, gennemføre en gradvis tilnærmelse af pensionen til gifte og enlige pensionister og gennemføre en friholdelse af sociale pensioner for skattebetaling.

Regeringen vil fremsætte forslag til en lov om arbejdsskadeforsikring, der skal afløse den nuværende ulykkesforsikringslov. Der vil blive foreslået en omlægning af lovens ydelse til fordel for de hårdest ramte invalider.

Endelig ønsker regeringen at fremsætte forslag om, at åndssvageforsorgen og den øvrige særforborg lægges ud til kommuner og

amtskommuner med virkning fra 1. januar 1980.

Regeringen betragter kulturlivet i den snævrere sammenhæng med de øvrige samfundsanliggender. Regeringen vil værne den kunstneriske ytringsfrihed og videreføre støtten til kunstnerne ud fra dette grundsynspunkt. Vi vil fremme bestræbelserne for at skabe øget kontakt mellem kunsten og borgerne og medvirke til, at der også på kulturlivets område gives alle et maksimum af muligheder for udvikling af evner og anlæg.

Disse grundlæggende krav om alsidighed og frihed vil også komme til udtryk i regeringens forslag til en ny radiolov.

Regeringen vil lægge vægt på, at der også snarest opnås praktiske resultater af de bevilninger, der er givet til en forbedring af information, bl. a. igennem radio og tv.

Forslagene til registerlove vil blive gennemført for at give borgerne en sikring mod misbrug af oplysninger i private og offentlige edb-registre.

Det er allerede med kommunerne aftalt, at der for to fælleskommunale edb-systemer gennemføres foranstaltninger, som styrker borgernes sikkerhed mod misbrug.

Samtidig vil regeringens og dermed folketingets kontrol med tilrettelæggelsen af det offentlige registre blive styrket, og regeringen vil søge forslagene fra edbsamordningsudvalget gennemført.

Det arbejde, der er i gang med henblik på en modernisering af fremmedloven vil blive videreført med sigte på en revision af denne lov.

Udviklingen på trafikområdet må sigte mod at fremme den samfundsudvikling, vi i øvrigt ønsker. For hovedstadsområdet er der skabt en tidssvarende ramme for udbygningen af den kollektive nærtrafik. Regeringen vil om få dage følge dette op ved at genfremsætte lovforslagene om den kollektive trafik uden for hovedstadsområdet, om buskørsel og om hyrekørsel.

Samarbejdet mellem regeringen og Færøernes landsstyre fortsætter i overensstemmelse med hjemmestyrets ønsker om i videre omfang selv at få indflydelse på egne anliggender inden for hjemmestyreordningens rammer. Således arbejder et dansk-færøsk udvalg med spørgsmålet om at overlade administrationen på undervisningsområdet til hjemmestyret. Endvidere påbegyndes arbej-

[Statsministeren]

det i et andet udvalg, et fællesudvalg, om en ajourføring og forenkling af statens overførsler til Færøerne.

Efter at fiskerigrænsen 1. januar 1977 er udvidet til 200 sømil, føres der af regeringen og hjemmestyret forhandlinger med en række lande om gensidige fiskerirettigheder.

Regeringen vil sammen med Grønlands landsråd og de grønlandske kommuner fortsætte bestræbelserne på at fremme den grønlandske befolknings indflydelse på egne anliggender.

Arbejdet i kommissionen for hjemmestyre i Grønland er nu så vidt fremme, at regeringen forventer, at et forslag til en hjemmestyrelov vil kunne fremsættes i dette folketingsår.

Bestræbelserne på at videreføre en forsvarlig udvikling med hensyn til efterforskning og udvinding af mineralske råstoffer vil blive fortsat i åbent samarbejde med de grønlandske politiske instanser. Et igangværende samarbejde med de canadiske myndigheder om foranstaltninger til beskyttelse af miljøet i områder, hvor der søges efter olie, påregnes fortsat og intensiveret.

Regeringen følger fortsat udviklingen på fiskeriområdet og søger i nært samarbejde med Grønlands landsråd og de grønlandske fiskeres repræsentanter at sikre det grønlandske fiskerierhverv de bedst mulige vilkår inden for rammerne af indgåede internationale aftaler. Det er regeringens hensigt at optage forhandlinger med EF-myndighederne om opnåelse af visse særordninger for Grønlands vedkommende.

Den centrale opgave for regeringen og folketinget bliver at arbejde videre på det økonomisk-politiske grundlag, som er blevet skabt gennem en række forlig i de senere år.

Som jeg startede med at sige, har de ikke løst vore problemer. Men tilsammen udgør de et godt grundlag at arbejde videre på.

Formår vi at fastholde stabiliseringen af omkostningerne, at mindske underskuddet på betalingsbalancen og udnytte de muligheder, der er for at stimulere erhvervslivet og beskæftigelsen, lægger vi derved grunden til ny fremgang, efterhånden som den internationale krise bliver overvundet.

Trods forskelle i opfattelse og idégrundlag er det jo hidtil lykkedes at samle et flertal i folketinget om den politik, som har været påkrævet.

Det er regeringens håb, at vi også i den kommende tid vil være i stand til at overvinde modsætningerne, og regeringen indbyder folketingets partier til et samarbejde, der kan bære os igennem de øjeblikkelige vanskeligheder og, trods alle vanskeligheder, åbne lysere perspektiver for de kommende år.

Må jeg bede folketingets medlemmer om at rejse sig og udbringe et trefoldigt leve for Danmark.

Danmark leve!

(Statsministerens opfordring besvaredes med et trefoldigt hurra.)

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.20.

Mødet udsat kl. 12.45

Herefter forlod Hendes Majestæt Dronningen, Hans Kongelige Højhed Prinsen og Hendes Majestæt Dronning Ingrid med følge samt repræsentanterne for højesteret gæstelogen, ledsaget af præsidiets medlemmer.

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38. Skriftlige del:

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38 afgives i en mundtlig og en skriftlig del.

I denne skriftlige del af redegørelsen gives en kortfattet omtale af de lovforslag og forslag til folketingsbeslutning, som regeringen ved begyndelsen af det nye folketingsår påregner at fremsætte i løbet af folketingsåret.

Endvidere omtales enkelte redegørelser til folketinget.

ARBEJDSMINISTEREN:

Lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m. v.

Forslaget fremsættes til opfyldelse af EF-rådets direktiv af 9. februar 1976 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder, for så vidt angår adgang til beskæftigelse, erhvervsuddannelse, forfremmelse samt arbejdsvilkår.

[Statsministeren]

Ændring af forskellige love som følge af lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m. v.

En række bestemmelser i lovgivning under handelsministeriet, undervisningsministeriet og arbejdsministeriet, som vil være i strid med ligebehandlingsloven, vil blive foreslået ændret i en samlet lov.

Ændring af lov om ferie.

Ifølge det mæglingforslag, der blev ophøjet til lov af 15. april 1977 om forlængelse af visse kollektive overenskomster, skal den nu-gældende feriegodtgørelse på 9½ pct. pr. år forhøjes til 10 pct. pr. år med virkning fra første lønningssuge efter 1. januar 1978.

I overensstemmelse med hidtidig praksis foreslås ferieloven ændret således, at feriegodtgørelsen fra 1. januar 1978 generelt kan blive 10 pct. for hele arbejdsmarkedet.

Samtidig vil der på grundlag af igangværende udvalgsarbejde med deltagelse af arbejdsmarkedets parter formentlig blive foreslået ændring af enkelte andre bestemmelser i ferieloven.

Lov om ikrafttræden af § 13 i arbejdsmiljøloven.

Efter arbejdsmiljøloven fastsættes tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 13 om bedriftssundhedstjeneste ved lov. Ved ikrafttrædelsen bemyndiges arbejdsministeren til at fastsætte regler om bedriftssundhedstjeneste. Ikrafttrædelsestidspunktet tænkes fastsat til 1. januar 1978.

På grundlag af en betænkning udarbejdet af en embedsmandsgruppe og tiltrådt af flertallet i arbejdsmiljørådet foreslås en BST-ordning, der bl. a. indeholder et 20 pct.s tilskud fra det offentlige. Ordningen skal i første omgang iværksættes for begrænsede dele af arbejdsmarkedet og senere udbygges i et ikke nærmere fastlagt tempo.

Ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v.

Forslag om forlængelse til 1. januar 1980 af lovens § 55 a, som udløber 1. januar 1978. § 55 a giver udvidet adgang til dagpenge ved at forlænge den periode, i hvilken der skal være udført 26 ugers arbejde, fra 3 til 4 år.

Samtidig foreslås særlige uddannelses- og beskæftigelsestilbud for langtidsledige i for-

bindelse med en særlig ret til arbejdsløshedsdagpenge.

Ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v.

Det må forventes, at der vil blive fremsat forslag som følge af arbejdet i udvalget vedrørende arbejdsløshedsforsikringen (Trier-udvalget) og arbejdet i udvalget vedrørende arbejdsformidlingen (Kaj Nielsen-udvalget).

Lov om efterløn.

På grundlag af udvalgsarbejde med deltagelse af arbejdsmarkedets parter må påregnes forslag om indførelse af en efterlønsordning for ældre lønmodtagere.

Ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tilægspension.

Under forhandlingerne i folketinget vedrørende de i foråret 1977 gennemførte ændringer i ATP-loven lovede arbejdsministeren sammen med ATPs bestyrelse at ville overveje indførelse af fuld ligestilling for enker og enkemænd i henhold til loven. Overvejelserne kan føre til fremsættelse af lovforslag.

Envidere overvejes det at ændre grænsen (15 pct.) for ATPs opkøb af aktier i det enkelte aktieselskab.

BOLIGMINISTEREN:

Ændring af byggeloven.

Genfremsættelse.

I tilslutning til gennemførelse af regeringens energipolitik foreslås hjemmel i byggeloven til i bygningsreglementet at fastsætte regler om drift og vedligeholdelse af opvarmings- og ventilationsanlæg. Der vil kunne opnås betydelige energibesparelser ved en kvalificeret pasning og regelmæssig justering af sådanne anlæg.

Lov om bygge- og leveringsordning for familiehuse.

Genfremsættelse af forslaget om deklaration af typehuse.

For at styrke køberne vil forslaget blive udbygget med bestemmelser om udvidet offentlig indsigt med salgs- og leveringsbetingelser og om en forsikringsordning, der også vedrører skader som følge af byggegrundens beskaffenhed.

[Statsministeren]

Ændring af lov om boligbyggeri.

Genfremsættelse.

I forslaget indgår justering af indtægtsgrænserne for støtte til betaling af beboerindskud og nye regler om boliger for uddannelsessøgende. Værelser til unge under uddannelse foreslås fremtidig indpasset i det almennyttige byggeri med en finansiering, der i princippet svarer hertil. Samtidig foreslås ledelsen af de bestående kollegier ændret og tilsynet med dem lagt ud til kommunerne.

Lov om en fondscentral.

Forslaget går ud på at skabe lovmæssigt grundlag for en fondscentral, der ved hjælp af edb-kontoføring skal forestå udstedelse af børsnoterede aktiver fra myndigheder, institutter og selskaber og registrere den omsætning, som sker af disse aktiver.

Forslaget skal ses på baggrund af en betænkning, som et udvalg under boligministeriet har afgivet i februar 1977 om indførelse af det såkaldte »obligations- og aktieløse samfund«.

Ændring af lov om boligbyggeri

og

Ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene.

De to love skal ifølge den boligpolitiske aftale af 11. juni 1974 optages til revision i folketingsåret 1977-78 med henblik på fornyet overvejelse af finansieringsordningen for det almennyttige boligbyggeri og huslejereglerne. Revisionen skal tage sigte på forholdene efter 1. april 1979.

Denne lovrevision kan også medføre ændringer af andre love, f. eks. lov om leje.

FINANSMINISTEREN:

Finanslov for 1978.

Tillægsbevillingslov for 1977-78.

Lov om optagelse af indenlandske statslån.

Med henblik på neutralisering af uønsket likviditetsforøgelse som følge af underskuddet på statsfinanserne vil der blive behov for bemyndigelse til optagelse af statslån.

Lov om optagelse af statslån i udlandet.

For at opretholde en valutareserve af rimelig størrelse kan der blive behov for yderligere lånebemyndigelse.

Ændring af forskellige lovbestemmelser i forbindelse med omlægning af statens finansår.

Loven om statens finansår træder i kraft den 1. april 1978 og indebærer, at finansåret ændres til kalenderåret fra 1. januar 1979. Omlægningen af finansåret nødvendiggør ændringer i en række love.

Ændring af lov om Statsanstalten for Livsforsikring.

Der foreslås en revision af loven på grundlag af de siden lovens vedtagelse indvundne erfaringer.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende lovforslag:

Lov om fornyelse af statspræmieobligationslån.

Præmieobligationslån 1948-78, der oprindeligt løb i 10 år, er siden to gange blevet forlænget, senest indtil 20. juni 1978. Det vil være hensigtsmæssigt at forlænge lånet for yderligere en 10-årig periode.

Lov om udstedelse af statspræmieobligationer.

Afhængig af udviklingen i statsfinanserne kan det være ønskeligt at udstede nye statspræmieobligationer.

Lov om indeksslån.

Mellem det radikale venstre, kristeligt folkeparti og regeringen blev der den 6. juni 1975 opnået enighed om at drøfte vilkårene for et særligt indeksreguleret lån af størrelsesordenen 500-1.000 mill. kr., herunder løbetiden, indeksregulerings karakter og den skattemæssige behandling samt kredsen af låntagere, som på udlånssiden skal kunne benytte sig af de indeksregulerede lånemidler.

FISKERIMINISTEREN:

Lov om fisketegn.

Genfremsættelse med visse ændringer.

[Statsministeren]

Lovforslaget tilsigter at fremskaffe midler til bevarelse og forøgelse af fiskebestanden ved etablering af en fisketegnsskatsfond, hvis midler agtes tilvejebragt ved indførelse af en obligatorisk fisketegnsskatsordning.

Ændring af lov om saltvandsfiskeri.

Forslaget er et led i den påtænkte regulering af bierhvervsfiskeriet, der i sin helhed tager sigte på dels yderligere beskyttelse og ophjælpning af fiskebestanden, dels beskyttelse af det egentlige erhvervsfiskeri.

Ændring af lov om Kongeriget Danmarks Fiskeribank.

Det ventes, at arbejdet i fiskerikommissionen vil føre til et forslag om modernisering af loven. Bankens udlånsmuligheder vil blive lettet gennem forøgelse af grundkapitalen på 20 mill. kr. i indeværende finansår.

Ændring af saltvandsfiskeriloven.

Det forudses, at arbejdet i fiskerikommissionen vil resultere i forslag om ændring af saltvandsfiskeriloven.

Lov om strukturtilskud til fiskeindustrien.

Udformningen af lovforslaget afhænger af, hvorledes EF's kommende fiskeriordning vil påvirke den danske fiskeindustri. Det forudses, at der kan blive behov for tilskud til omstrukturering m. v. inden for fiskeindustrien.

Lov om konsulenttjeneste for fiskerierhvervet.

Med henblik på at støtte fiskerierhvervet i den omstilling, som kan blive nødvendig i forbindelse med gennemførelsen af EF's permanente fiskeriordning, vil der blive åbnet mulighed for tilskud til konsulenttjeneste.

Ændring af lov om midlertidige statstilskud til visse strukturforanstaltninger inden for fiskeriet.

Den nuværende lov om midlertidige stats-tilskud til visse strukturforanstaltninger inden for fiskeriet, der giver mulighed for tilskud på i alt 10 mill. kr. i indeværende finansår, forventes at måtte ændres som følge af gennemførelsen af EF's permanente fiskeriordning.

Ændring af lov om administration af EFs forordninger om etablering af en fælles strukturpolitik for fiskerisektoren og om den fælles markedsordning for fiskevarer m. v.

Sikring af fornøden straffehjemmel i forbindelse med EF's rådsforordninger om fiskeriet.

HANDELSMINISTEREN:

Ændring af lov om restaurations- og hotelvirksomhed m. v.

Genfremstilling.

Forslaget er en følge af, at der i den seneste tid fra forskellig side er rettet kritik mod den nu 7 år gamle lov, der menes at have medført en for liberal bevillingsudstedelse.

Lov om forsikringsvirksomhed.

Genfremstilling med visse ændringer.

Formålet med revisionen af loven er bl. a. at gennemføre en harmonisering af de selskabsretlige regler med aktieselskabsloven, at indføre offentlige repræsentanter i forsikrings-selskabernes bestyrelser, at overføre visse pensionskasser, der i dag henhører under pensionskasseloven, til lov om forsikringsvirksomhed, at ændre opbygningen af forsikringsrådet og at indføre en regel om god forsikringspraksis.

Ændringerne i forhold til det i 1976-77 fremsatte forslag skyldes den ny konkurslov og EF's vedtagelse af 2. selskabsdirektiv i december 1976.

Ændring af patentloven og ratifikation af visse internationale patentretlige aftaler.

Genfremstilling.

Lovforslaget har til formål at tilvejebringe hjemmel for Danmarks tiltrædelse af fire internationale aftaler på patentrettens område og at tilpasse patentloven til den retstilstand, der etableres ved disse aftaler.

Ændring af lov om hemmelige patenter.

Genfremstilling.

Ændringen af patentloven nødvendiggør fremsættelsen af dette lovforslag.

Ændring af aktieselskabsloven

og

Ændring af anpartsselskabsloven.

[Statsministeren]

EFs vedtagelse af 2. selskabsdirektiv i december 1976 nødvendiggør en række ændringer i aktieselskabsloven. Ændringerne vedrører hovedsagelig lovens bestemmelser om stiftelse og kapital og skal ifølge direktivet være gennemført inden december 1978.

Forslaget vil tillige indeholde enkelte mindre ændringer på baggrund af de erfaringer, som man har indhøstet siden aktieselskabslovens ikrafttræden. Der vil også blive foreslået mindre ændringer i reglerne om medarbejderrepræsentation og om regnskabsaflæggelse i koncerner.

En del af de foreslåede ændringer vedrører bestemmelser, som med tilsvarende indhold er optaget i lov om anpartsselskaber.

Ændring af lov om pengeinstitutters rentemarginal.

Loven indeholder bestemmelse om revision senest den 1. november 1977.

Med henblik herpå blev der i september 1976 indledt et udvalgsarbejde med den opgave at undersøge, om den hidtidige lov havde haft uheldige virkninger, samt at udarbejde forslag til en ny reguleringsordning eller sådanne ændringer af loven, som undersøgelserne måtte give anledning til.

Ændring af lov om statstilskud til energibesparende foranstaltninger i forbindelse med industrielle processer m. v.

Inddragelse af landbrug og gartneri under lovens kapitel 3, der omhandler tilskud til standardløsninger, hvor investeringen i den enkelte virksomhed udgør mindre end 100.000 kr.

Ændring af lov om Danmarks Erhvervsfond.

Udvidelse af eksportkreditrådet med en repræsentant for byggeerhvervene.

Lov om rørledninger til transport af energi.

Forslaget tilsigter at skabe fornøden ekspropriationshjemmel til sikring af, at gasdistributions-, fjernvarme- og olierørledninger m. v. kan anlægges, når energiforsyningsmæssige hensyn taler herfor.

Ændring af lov om foranstaltninger mod forskelsbehandling inden for international skibsfart.

Udvidelse af handelsministerens hjemmel til at gribe ind over for fremmede staters skibsfartspolitiske forholdsregler, der kan skade dansk skibsfart.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat forslag til:

Dykkerlov.

Revision af de gældende regler for erhvervsdykning.

INDENRIGSMINISTEREN:

Ændring af lov om folkeregistrering.

Genfremsættelse.

Forslaget skal ses i sammenhæng med justitsministerens forslag til lov om offentlige myndigheders registre.

Ændring af lov om valg til folketinget.

Loven vil blive foreslået ændret således, at valglisternes gyldighedsperiode regnes fra den 1. november til den 31. oktober det følgende år i stedet for fra den 1. marts til den 28. (29). februar. Desuden vil der blive foreslået ændring med hensyn til valglisternes fremlæggelse og berigtigelse.

Ændring af lov om kommunale valg og

Ændring af lov om valg til folketinget.

Ændringer, der tilsigter at give beboere i beskyttede boliger adgang til at afgive stemme pr. brev i boligen efter tilsvarende regler, som gælder for adgangen for patienter, der er indlagt på plejehjem eller alderdomshjem, til at afgive stemme dér samt eventuelt en ændring, der tilsigter at give hjemmeliggende syge adgang til at afgive stemme pr. brev i hjemmet.

Lov om valg af danske repræsentanter til Europa-Parlamentet.

Efter artikel 2 i akten om almindelige, direkte valg af repræsentanterne i Forsamlingen (Europa-Parlamentet) skal der i Danmark vælges 16 repræsentanter til Parlamentet, hvoraf de 15 vælges i Danmark, medens 1 repræsentant vælges i Grønland. Lovforslaget fastsætter de nærmere regler for gennemførelsen af valget af de 15 medlemmer, der skal vælges i Danmark.

[Statsministeren]

Ændring af lov om kommunernes styrelse.

Arbejdsgruppen vedrørende kommunalt nærdemokrati har den 10. marts 1977 afgivet en redegørelse, der vil give anledning til forslag om enkelte ændringer i den kommunale styrelseslov. Der kan muligvis blive tale om konsekvensændringer i loven om Københavns kommunes styrelse og om enkelte ændringer i andre ministeriers lovgivning.

Ændring af lov om sygehusvæsenet.

Hensigten med forslaget er bl. a. at skabe hjemmel for indførelse af en almindelig betalingsordning for lands- og landsdelsspecialer inden for sygehusvæsenet såvel på statslige som på kommunale sygehuse. I tilknytning hertil påtænkes gennemført regler for visitationen til lands- og landsdelsafdelinger. Det nærmere indhold af såvel betalingsordningen som visitationsreglerne drøftes for tiden i rigshospitalsudvalget.

På grundlag af psykiatriudvalgets arbejde overvejes endvidere en ændring af sygehuslovens § 5 a om indtægtsinddragelse på psykiatriske institutioner med det formål at lempe de nugældende regler herom.

Lov om erstatning for vaccinationsskader.

Forslaget, der skal træde i stedet for den gældende lov, er en konsekvens af, at socialministeren agter at fremsætte forslag til lov om arbejdsskadeforsikring, der ændrer den gældende ulykkesforsikringslovs erstatningsformer.

Ændring af lov om børnetandpleje.

Loven indeholder bestemmelse om revision i folketingssåret 1977-78.

Da ca. 200 af landets kommuner allerede nu som led i frivillige ordninger tilbyder vederlagsfri tandpleje til børn under den undervisningspligtige alder, finder sundhedsstyrelsen og indenrigsministeriet det rimeligt, at den obligatoriske børnetandplejeordning udvides til også at omfatte disse børn.

Lov om lægemiddelforsyning.

Forslaget erstatter de endnu gældende dele af lov om apotekervæsenet m. v. og skal fastsætte de strukturelle rammer for distribution af lægemidler, der som altovervejende hovedregel sker gennem apoteker og dertil knyttede udsalg samt fra sygehusapoteker.

Lovforslaget har sammenhæng med lov om lægemidler, der trådte i kraft den 1. januar 1976.

De tre årlige love om indfødsrets meddelelse.

Indenrigsministeren vil give folketinget en redegørelse om det kommunale nærdemokrati. Redegørelsen og den forventede efterfølgende debat vil indgå i overvejelserne af det ovenfor omtalte forslag om ændring af lov om kommunernes styrelse.

Der vil endvidere blive givet en redegørelse for resultatet af arbejdet i det sundhedsprioriteringsudvalg, der blev nedsat i 1974 efter ønske fra et flertal i folketinget.

JUSTITSMINISTEREN:

Lov om renter ved forsinket betaling m. v.

Genfremsættelse.

Forslaget, der i vidt omfang vil indføre nordisk retsenhed på området, indeholder navnlig regler om, fra hvilket tidspunkt der skal betales renter i tilfælde af forsinket betaling. Morarentesatsernes størrelse ændres ikke, men det foreslås, at morarentens størrelse (Nationalbankens diskonto + 2 pct.) ikke ved aftale i forbrugerforhold kan fraviges til skade for forbrugeren.

Lov om visse forbrugeraftaler. (Dørsalg m. v., postordresalg og løbende tjenesteydelser).

Genfremsættelse.

Forslaget bygger på betænkning III fra Forbrugerkommissionen.

Det udvider næringslovens forbud mod uanmodet henvendelse på bopælen, supplerer forbudet med en civilretlig ugyldighedsregel og indeholder en fortrydelsesret for forbrugeren for salg sket uden for sædvanligt forretningssted og for postordresalg. Endvidere sikrer det forbrugeren en ret til at opsigte aftaler om løbende tjenesteydelser m. v.

Lov om offentlige myndigheders registre.

Genfremsættelse.

Forslaget tilsigter at etablere et værn omkring privatlivets fred i forbindelse med offentlige myndigheders anvendelse af edb-registre, der indeholder personoplysninger.

[Statsministeren]

Der stilles forslag om oprettelse af et registertilsyn, der består af et råd og et sekretariat.

I sammenhæng med forslaget fremsættes af indenrigsministeren forslag om ændring af lov om folkeregistrering.

Lov om private registre m. v.

Genfremstilling.

Lovforslaget tilsigter inden for den private sektor, herunder bl. a. kreditoplysningsbureauernes virksomhed, at regulere de tilsvarende problemer som lovforslaget om offentlige myndigheders registre. Forslaget vil dog omfatte såvel edb-registre som manuelt betjente registre.

Ved forslaget henlægges visse opgaver til det registertilsyn, der er omtalt i forbindelse med lovforslaget om offentlige myndigheders registre.

Ændring af retsplejeloven. (Efterforskning i straffesager, anholdelse og varetægt, erstatning m. v.).

Genfremstilling for så vidt angår bestemmelserne om efterforskning i straffesager og anholdelse og varetægt.

Revisionen af de pågældende regler bygges på 3 betænkninger fra strafferetsplejeudvalget.

Ændring af færdselsloven. (Sikkerhedsseler).

Loven indeholder bestemmelse om revision i folketingsåret 1977-78 for så vidt angår reglerne om tvungen brug af sikkerhedsseler.

Revisionsbestemmelsen foreslås ophævet.

Lov om gensidig bistand ved inddrivelse af visse fordringer efter fællesskabsretten.

Gennemførelse af EF-rådets direktiv af 15. marts 1976 om gensidig bistand ved inddrivelse af visse fordringer i forbindelse med foranstaltninger, der er finansieret af Den europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, samt af landbrugsimportafgifter og told.

Ændring af mortifikationsloven m. v.

På foranledning af hovedbankerne har Nationalbanken foreslået at begrænse eller afskaffe den autoriserede trækingsliste over obligationer. Afskaffes trækingslisten, kræver det ændring af mortifikationsloven (§ 10

og § 16, stk. 3). Indkaldelse til mortifikation af obligationer og aktier vil herefter alene skulle ske i Statstidende.

Ændring af lov om kontinentalsoklen.

Lovens bestemmelser om tilladelse til indvinding af sømaterialer på kontinentalsoklen foreslås bragt i overensstemmelse med de bestemmelser, der gælder for søterritoriet efter lov om råstoffer.

Ændring af retsplejeloven m. m. (Tvangsauktioner).

Lovforslaget skal udarbejdes på grundlag af betænkning nr. 800/1977 om tvangsauktioner over fast ejendom.

Forslaget tilsigter at begrænse antallet af tvangsauktioner over fast ejendom og at begrænse ejeres og andre rettighedsindehaveres tab ved tvangsauktion.

Ændring af borgerlig straffelov. (Terroristhandlinger).

Lovforslaget fremsættes med henblik på gennemførelsen af Europarådskonventionen om bekæmpelse af terroristhandlinger. Ved forslaget ændres straffelovens jurisdiktionsbestemmelse, således at der bliver adgang til her i landet at straffe de terroristhandlinger, der er omfattet af konventionen, uanset hvor de er begået (universel jurisdiktion).

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende lovforslag:

Ændring af lov om køb. (Forbrugerkøb).

Forslaget vil i overensstemmelse med Forbrugerkommissionens forslag forbedre forbrugernes retsstilling bl. a. ved at bestemme, at en række af købelovens regler ikke kan fraviges til skade for forbrugeren.

Ændring af lov om værn for dyr.

På baggrund af en henvendelse fra landbrugsorganisationerne overvejes det i en arbejdsgruppe under justitsministeriet, om dyreværnslovens forbud mod anvendelse af æglægningbure bør ophæves.

Ændring af kriminallov for Grønland.

Lovforslaget tilsigter i første række en revision af den grønlandske kriminallovs regler om sanktioner som følge af lovovertrædelser.

[Statsministeren]

Forslaget herom bygger på betænkning nr. 500/1968 om det kriminalretlige sanktionssystem m. v. i Grønland. Herudover foreslås en række mindre ændringer i lovens materielle straffebestemmelser som følge af de ændringer i borgerlig straffelov, der er gennemført siden 1963.

KIRKEMINISTEREN:

Ændring af lov om vedligeholdelse af kirker og kirkegårde m. v.

Forslaget, der går ud på at ændre de gældende bestemmelser om tidspunktet for afholdelse af syn over kirker og kirkegårde, er begrundet i den stedfundne ændring af de kirkelige kassers regnskabsår til at følge kalenderåret.

Ændring af lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m.

Forslaget går ud på at ophæve bestemmelserne om, hvad der af overskuddet af driften af præsteembedernes faste ejendomme skal ydes til delvis dækning af præstelønninger.

Ændring af lov om oprettelse af en stilling som vicebiskop for Færøerne.

Stillingen som vicebiskop for Færøerne har hidtil været forbundet med stillingen som sognepræst for Sydstrømø præstegæld. Forslaget tilsigter en adskillelse af de to stillinger.

LANDBRUGSMINISTEREN:

Ændring af lov om landbrugsejendomme.

Det af landbrugsministeren nedsatte udvalg for den fremtidige landbrugspolitik har i sin betænkning af februar 1977 overvejet behovet for ændringer i landbrugsloven.

Forslaget vil bl. a. tage sigte på en bedre sikring af landbrugets arealressourcer i forbindelse med en koordinering af landbrugsplanlægningen med den øvrige fysiske planlægning. Endvidere vil forslaget omfatte ændringer af landbrugslovens regler om samdrift og sammenlægning, af forpagtningsregler samt af lovens erhvervelsesbestemmelser, heunder reglerne om arve- og familieerhvervelser.

Ændring af lov om tilskud til strukturprojekter inden for jordbruget.

I 1973 blev der tilvejebragt hjemmel til at yde tilskud fra staten til de projekter, der opnår tilskud fra Den europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget efter reglerne i Rådets forordning nr. 17/64/EØF af 5. februar 1964.

Denne forordning er nu i et vist omfang blevet afløst af Rådets forordning nr. 355/77 af 15. februar 1977 om en fælles foranstaltning til forarbejdning og afsætning af landbrugsvarer. Dette nødvendiggør en ændring af de gældende regler.

MILJØMINISTEREN:

Ændring af lov om miljøbeskyttelse.

Loven indeholder bestemmelse om revision i folketingsåret 1977-78.

Det er tanken at foreslå revisionen udskudt til folketingsåret 1980-81, dog således at loven allerede i folketingsåret 1977-78 ændres på de områder, hvor de indhøstede erfaringer har vist et behov herfor. Der er tale om indførelse af adgang til dispensation fra det i dag gældende ubetingede forbud mod iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder, indtil en eventuel klagesag er afgjort. Endvidere vil bestemmelsen om tavshedspligt blive foreslået ændret, idet den i videre omfang end tilsigter forhindrer videregivelse af oplysninger til blandt andet pressen. Endelig foreslås bestemmelserne om betalingsregler for spildevandsanlæg ændret.

Ændring af lov om levnedsmidler m. m.

Ændringen er foranlediget af forslaget om ændring af miljøbeskyttelseslovens bestemmelse om tavshedspligt. Levnedsmiddellovens bestemmelse herom er enslydende med miljøbeskyttelseslovens bestemmelse.

Lov om vandforsyning m. v.

Vandforsyningsloven indeholder bestemmelse om revision i folketingsåret 1977-78.

Det vil være hensigtsmæssigt at fremsætte forslag til en ny lov om vandforsyning og samtidig ophæve den hidtidige vandforsyningslov og kapitel VIII i vandløbsloven.

[Statsministeren]

Der tilsigtes en styrkelse af de kommunale myndigheders muligheder for en bedre styring af vandforsyningen.

Ændring af forskellige lovbestemmelser i anledning af lov om vandforsyning m. v.

I tilknytning til forslaget til lov om vandforsyning m. v. vil der blive fremsat lovforslag om konsekvensændringer i vandløbslov, miljøbeskyttelseslov, ferskvandsfiskerilov, lov om offentlige veje samt lov om private fællesveje.

Lov om genanvendelse af papir og drikkevareemballage samt begrænsning af affald.

Miljøministeriet har taget en række initiativer til dels øget genanvendelse, dels undersøgelse af genanvendelsesmulighederne for f. eks emballager, papir, halm og bilskrot. Disse undersøgelser har vist, at man ikke kan opnå en effektiv og rentabel genanvendelse uden planlægning og koordinering af både indsamling, forarbejdning og afsætning.

Lovforslaget omfatter i første omgang genanvendelse af papir og drikkevareemballage, bl. a. som middel til begrænsning af affaldsmængden. Loven tænkes udformet som en rammelov.

Ændring af lov om naturfredning.

Hensigten med forslaget er først og fremmest med virkning fra 1. januar 1979 at harmonisere naturfredningsloven og dens administration med den reform af planlægningslovgivningen, som er afsluttet med kommunepalanlovens ikrafttræden. Forslaget omfatter blandt andet en ophævelse af fredningsplanudvalgene samt en overførsel af den regionale fredningsplanlægning til amtskommunerne.

Ændring af forskellige lovbestemmelser i anledning af ændring af lov om naturfredning.

I tilknytning til ændring af naturfredningsloven vil der blive fremsat lovforslag om konsekvensændringer i by- og landzoneloven, lands- og regionplanloven, loven om regionplanlægning i hovedstadsområdet, sommerhusloven, miljøbeskyttelsesloven og loven om landvæsensretter.

Lov om bygningsfredning.

Loven indeholder bestemmelse om revision i folketingsåret 1977-78.

Det er besluttet at foreslå lovens revision udsendt til folketingsåret 1978-79, fordi ministeriet, inden loven revideres, ønsker at indhente yderligere erfaringer vedrørende administrationen af de betydeligt forøgede bevilninger til bygningsfredningsformål, der er ydet som led i de beskæftigelsesfremmende foranstaltninger. Man ønsker endvidere at afvente en redegørelse om bygningsfredning og skat, der er under udarbejdelse.

MINISTEREN FOR GRØNLAND:

Lov for Grønland om valg til Europa-Parlamentet.

Lovforslaget indeholder regler om valg af 1 repræsentant i Grønland til Europa-Parlamentet.

Lov om hjemmestyre i Grønland samt forskellige følgelove.

På grundlag af den betænkning, som kommissionen om hjemmestyre i Grønland forventes at afgive i foråret 1978, påregnes fremsat forslag til lov om hjemmestyre i Grønland samt forskellige følgelove.

Ændring af lov om Den kgl. grønlandske Handel.

Baggrunden for den ønskede ændring er, at udvalget vedrørende KGH har henstillet, at styrelsesrådet for KGH ændres, således at der bliver en ligelig repræsentation af danske og grønlændere i rådet.

Lov om eneret for indførsel af visse varegrupper til Grønland.

Lovforslaget tilsigter at give hjemmel for, at Den kgl. grønlandske Handel i det omfang, den har lagerføringspligt for visse varegrupper, samtidig har eneret på indførsel af samme varegrupper. Der tilsigtes en stabilisering af økonomien i forsyningstjenesten i forbindelse med overdragelse af statens detailbutikker til den grønlandske andelsbevægelse.

Lov om eksport af fiskeriprodukter fra Grønland.

[Statsministeren]

Lovforslaget tilsigter at give hjemmel for, at salg af grønlandske fiskeriprodukter alene kan ske gennem Den kgl. grønlandske Handel.

Ændring af den grønlandske retsplejelov.

Lovforslaget, der vil blive forelagt Grønlands landsråd på efterårssamlingen 1977, er en forudsætning for indførelse af en tvangsauktionsordning i Grønland.

Ændring af lov om pension til statens og kommunernes tjenestemænd i Grønland

og

Ændring af lov om statens tjenestemænd i Grønland.

Forslagenes nærmere indhold er endnu ikke udformet. Der er tale om sådanne ændringer i de nævnte love, som nødvendiggøres ved forflyttelse eller overgang af tjenestemænd mellem Grønland og Danmark.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende lovforslag:

Ferielov for Grønland.

Med forslaget imødekommes et ønske fra Grønlands landsråd om, at der i lighed med den i Danmark gældende ordning gennemføres en lovmæssig ret til ferie.

*Lov for Grønland om anmeldelse og besættelse af ledige stillinger.**Lov for Grønland om ligsyn m. v.*

Der kan blive tale om at forelægge et lovforslag om ligsyn m. v. Muligvis vil den danske lov imidlertid kunne sættes i kraft for Grønlands vedkommende ved en kongelig anordning.

**MINISTEREN FOR KULTURELLE
ANLIGGENDER:**

Ændring af lov om Statens Kunstfond.

Lovforslaget vil omfatte en justering af lovens administration. Endvidere vil der indgå forslag om ændring af livsvarige ydelser til kunstnere på finansloven.

Ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed.

Loven indeholder bestemmelse om revision i folketingsåret 1977-78 efter udløbet af en periode med lokale tv-forsøg via fællesantenneanlæg (kabel-tv).

Foruden forslag om en ny forsøgsperiode med mulighed for at gennemføre et mindre antal nye forsøg med lokalt kabel-tv vil lovforslaget indeholde en række principielle forslag, f. eks. om Danmarks radios styreform og den fremtidige struktur for radio- og fjernsynsvirksomhed.

Lov om ombygning af Det kgl. Teater og opførelse af nyt skuespilhus.

Forslaget omfatter dels ny- og ombygning af magasinbygningen bag Gl. Scene, dels opførelse af et nyt skuespilhus i Tordenskjoldsgade parallelt med Gl. Scene efter nedrivning af den eksisterende Nye Scene samt flytning af teatrets Lille Scene i Comediehuset til Kgs. Nytorv.

Ministeren for kulturelle anliggender vil give folketinget en *generel kulturpolitisk redegørelse*.

**MINISTEREN FOR OFFENTLIGE AR-
BEJDER:**

Ændring af lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Genfremsættelse.

Forslaget vil indeholde begrænsede tvangsregler med henblik på at opnå en hensigtsmæssig jordfordeling mellem landbrugsjendomme i tilfælde af ekspropriation. Endvidere vil forslaget til dels formalisere et allerede bestående samvirke mellem jordfordelingsmyndighederne og anlægs-/ekspropriationsmyndighederne.

Lov om den lokale og regionale kollektive personbefordring uden for hovedstadsområdet.

Genfremsættelse.

Lovforslaget, der er et modstykke til den lovgivning, der i 1973 blev vedtaget om den kollektive personbefordring i hovedstadsområdet, tilsigter at tilvejebringe en samordning af den lokale kollektive persontrafik ad vej og bane samt fremme udviklingen af et rationelt rutenet for den kollektive bustrafik.

[Statsministeren]

Lovforslaget har sammenhæng med forslag til lov om buskørsel.

Lov om buskørsel.

Genfremsettelse.

Ved lovforslaget vil al erhvervsmæssig buskørsel blive underlagt en tilladelsespligt.

Lovforslaget har sammenhæng med forslag til lov om den lokale og regionale kollektive personbefordring uden for hovedstadsområdet og forslag til lov om hyrekørsel.

Lov om hyrekørsel.

Genfremsettelse med visse ændringer.

Ved lovforslaget vil hyrekørselsreglerne, der i dag findes i færdselsloven, blive samlet i en selvstændig lov. Samtidig vil der blive foretaget enkelte ændringer i de gældende hyrekørselsregler – herunder ændringer i konsekvens af forslag til lov om buskørsel.

Lov om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsledninger.

Loven skal erstatte lov om visse forhold vedrørende gas-, vand- og afløbsinstallationer og dertil hørende kloakledninger. Hovedformålet med forslaget er at indføre en ny ordning for udstedelse af autorisationer for gas-, vand- og sanitetsmestre og kloakmestre. Autorisationerne skal udstedes af en central myndighed – formentlig Danmarks Gasmateriel Prøvning – med gyldighed for hele landet, medens autorisationerne ifølge den gældende lov udstedes af hver kommune med gyldighed alene for kommunens eget vedkommende.

Lov om ændringer i vejlove.

Forslaget omfatter mindre justeringer af vejlovgivningen som følge af anden lovgivning, specielt lov om Københavns kommunes styrelse samt færdselsloven.

Endvidere omfatter lovforslaget en ny bestemmelse, der giver vejmyndighederne mulighed for at bestemme vejnavne og husnumre ved private fællesveje uden for byområder. Bestemmelsen er ønsket af boligministeriet, hvis cirkulære om etablering af bygnings- og boligregistrering forudsætter, at kommunen kan træffe beslutninger om navngivning og husnummerering ved alle veje.

Samtidig vil enkelte uklarheder i vejlove, der har medført en del fortolkningstvivl, blive søgt fjernet.

Ændring af lov om Københavns lufthavnsvæsen.

Loven indeholder bestemmelse om revision i folketingsåret 1977-78.

Forslaget vil gå ud på, at revisionen af loven udsættes til 1978-79. Spørgsmålet om lufthavnsvæsenets fremtidige organisations- og driftsform er nøje sammenhængende med Københavns lufthavns fremtid og placering, og dette spørgsmål behandles for tiden i et udvalg.

Lov om undersøgelse af flyulykker.

Ifølge lov om luftfart foretages undersøgelse af flyulykker normalt af luftfartsvæsenet. Hvis ministeren for offentlige arbejder på grund af ulykkens omfang eller i øvrigt skønner det påkrævet, kan han bestemme, at undersøgelse kan foretages af en særlig undersøgelseskommission.

Denne ordning foreslås ændret således, at undersøgelse af flyulykker henlægges til et selvstændigt organ, der er uafhængigt af luftfartsvæsenet. Samtidig foreslås ophævelse af hjemmelen til nedsættelse af særlig undersøgelseskommission.

Lov om visse hovedlandevejsstrækninger.

Det årlige lovforslag om bemyndigelser til klassificering, projektering og anlæg af hovedlandeveje.

Forslaget påregnes at omfatte anlæg af Ringmotorvej B 5 fra Tåstrup til Hammersholt samt en række andre anlægsbemyndigelser vedrørende almindelige hovedlandeveje.

Ændring af lov om foranstaltninger mod forstyrrelser af radiomodtagning (radiostøjloven).

Der er i 1976 vedtaget to EF-direktiver om tilnærmelse af medlemslandenes lovgivning vedrørende radiostøj fra elektriske husholdningsapparater m. m. samt fra lysrørsarmaturer. For Danmarks vedkommende vil en mindre ændring af radiostøjloven være tilstrækkelig til iværksættelse af direktiverne.

Der er i forbindelse med direktivernes vedtagelse fastlagt en overgangsordning, såle-

[Statsministeren]

des at de nuværende danske bestemmelser kan opretholdes i 5½ år.

Folketingsbeslutning om dansk tiltræden af internationale overenskomster om dannelse af maritim telesatellitorganisation INMARSAT.

Den internationale skibsfarts voksende kommunikationsbehov gør det nødvendigt, at udviklingen i ny maritim teknologi accelereres mest muligt. For at udnytte teknologiens muligheder inden for det internationale maritime sikkerhedssystem er det af stor betydning, at et maritimt telesatellitssystem kommer under fuld international kontrol. På denne baggrund bør Danmark for at varetage sine maritime og internationale interesser blive medlem af organisationen.

Lov om indskrænkning af driften på og senere nedlæggelse af statsbanestrækningen Vojens-Haderslev.

Passagerantallet er ikke større, end at busbefordring kan anvendes. I forbindelse med DSBs energibesparelser i efteråret 1973 blev passagertogkørslen derfor erstattet med rutebilkørsel. Vognladningstrafik forudsættes opretholdt indtil videre, men vil blive overvejet i forbindelse med overgang til nyt godsbefordringsystem.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende lovforslag:

Lov om elektrificering af DSBs hovedbaner.

En elektrificering vil kræve en bruttoinvestering på ca. 1.895 mill. kr. svarende til en nettoinvestering (dvs. en investering, hvori der er taget hensyn til en besparelse i anskaffelse af ellers nødvendig trækraft) på ca. 975 mill. kr. Elektrificeringen skønnes efter sin fuldførelse at indebære drifts- og energimæssige besparelser i størrelsesordenen 60 mill. kr. pr. år i 1977-priser.

Lov om anlæg af 2. spor mellem Lejre og Holbæk.

Anlæg af et 2. spor på nævnte strækning og alternative muligheder overvejes.

MINISTEREN FOR SKATTER OG AFGIFTER:

Lovforslag om en skattereform.

Lovforslaget går ud på en sanering af de ligningsmæssige fradrag, en forhøjelse af proportionalsskattestrækket og eventuelt tillige en forhøjelse af personfradraget. Der sigtes mod ikrafttrædelse pr. 1. januar 1980.

Ændring af skattekontrolloven.

Forslaget går ud på at gennemføre kontrolforanstaltninger vedrørende renter af private pantebrevs samt visse andre kontrolforanstaltninger til bekæmpelse af skatteunddragelser. Herudover en del mindre tekniske ændringer af skattekontrolloven.

Ændring af lov om særlig indkomstskat.

Ændringer som følge af overvejelserne om beskatningen af egentlige kapitalgevinster.

Ændring af kildeskatteloven.

Lovforslaget går ud på, at grænsen på 2.000 kr. for restskat over forskudsskatten forhøjes til 3.000 kr. Endvidere stilles der forslag om, at forskudsregistreringen skal kunne ske på grundlag af foregående års udskrivningsprocent, når en ny udskrivningsprocent ikke er fastsat. Yderligere en mindre ændring af loven.

Ændring af udskrivningsloven.

Forhøjelse af undergrænsen for formuebeskatning under hensyn til de værdistigninger, der er konstateret på fast ejendom i forbindelse med 16. almindelige vurdering.

Ændring af ligningsloven.

Fastsættelse af regler om lejeværdi af bolig i egen ejendom for 1979. Spørgsmålet er omfattet af boligforliget, der udløber 1. april 1979.

Der er gennemført regler for 1978, og stillingen fra og med 1980 forudsættes fastsat i forbindelse med det ovenfor omtalte forslag om en skattereform.

Ændring af ligningsloven.

Loven indeholder bestemmelse om, at § 28 om begrænsning af de skattemæssige afskrivninger under hensyn til privatforbruget skal tages op til revision i folketingsåret 1977-78.

Resultatet af indkomstskatteudvalgets arbejde med deling af virksomhedsindtægt ønskes inddraget i overvejelserne af forslaget.

[Statsministeren]

Dette udvalgsarbejde vil først blive afsluttet i løbet af efteråret.

Ændring af retsafgiftsloven.

På grund af de netop gennemførte ændringer af konkursloven skal der foretages en del konsekvensændringer af retsafgiftsloven.

Lov for Færøerne om retsafgifter.

Retsafgiftsloven skal sættes i kraft på Færøerne.

Lov om skattegodtgørelse m. v. for indkomståret 1978 og om ændring af kildeskatteloven.

Regler om, at der ikke skal udstedes godtgørelsesbeviser i 1978.

Regler om, at udbytter til visse moderselskaber og foreninger skal kunne fritages for udbytteskat.

Ændring af afskrivningsloven.

Nye regler om afskrivninger af bygninger på lejet grund.

Desuden en enkelt teknisk ændring af loven.

Lov om en afgift vedrørende ejerlejligheder.

Overvejelserne er endnu ikke så langt fremme, at der nærmere kan redegøres for forslagets indhold.

Ændring af investeringsfondsloven m. v.

Regler om regulering af den indkomst, der danner grundlag for henlæggelse til investeringsfonds m. v., skal ændres, idet der også skal reguleres med kursgevinst og kurstab.

Lovens § 3 om benyttelse af henlæggelserne udvides til også at omfatte dræningsanlæg.

Ændring af selskabsskateloven.

Reglerne om udligningsskat vil blive foreslået ændret således, at skatten ikke kommer til at modvirke dansk initiativ i udlandet og indtjening i udenlandsk valuta. Med henblik på udarbejdelse af lovforslag herom er der nedsat et hurtigt arbejdende udvalg.

Ændring af ligningsloven m. v.

Ændringer i anledning af socialministerens lovforslag om arbejdsskadeforsikring. Forsla-

get går ud på, at der indføres skattefrihed for afslutningsydelse i forbindelse med ophør af løbende ydelser som erstatning for tab af erhvervsevne og erstatning for tab af forsørger.

Ændring af ligningsloven.

Ligningslovens § 8 B om den skattemæssige behandling af udgifter til forsøgs- og forskningsvirksomhed foreslås omformet således, at der indføres frit valg mellem fradrag af de afholdte udgifter og afskrivning af udgifterne over en årrække på fem år.

Denne valgfrihed skal dog ikke gælde ved efterforskning efter råstoffer. For denne efterforskningsvirksomhed bibeholdes de hidtidige regler, herunder ligningslovens § 8 B.

Ændring af ligningsloven.

De hidtidige regler om skattemæssigt standardfradrag for vedligeholdelse m. v. af ejerbolig foreslås suppleret med en ordning, hvorefter den skattepligtige skal kunne opnå et fradrag ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for udgifter til isolering m. v. af ejerboligen. Dette skal ikke gælde fritidsboliger. Fradraget skal beregnes på grundlag af de dokumenterede udgifter til isolering m. v., og det er en betingelse, at arbejdet er udført af en momsregistreret virksomhed, og at det kan godkendes som isoleringsarbejde.

Det er forudsat, at provenutabet for staten og kommunerne ved den nye fradragsordning for udgifter til isolering m. v. af ejerboliger ikke må overstige 200 mill. kr. på årsbasis for perioden 1978-80.

Ændring af forskellige lovbestemmelser om forbrugsafgifter. (Ændringer som følge af ændringer i toldloven).

Ændringerne er væsentligst foranlediget af lov af 8. juni 1977 om ændring af toldloven. Der er tale om konsekvensændringer af overvejende redaktionel karakter. Desuden vil forslaget bringe de gældende regler om ølafgiftslettelse for mindre bryggerier i overensstemmelse med EØF-traktaten, idet reglerne også kommer til at omfatte øl fra udenlandske bryggerier.

Ændring af lov om tobaksafgifter.

Forslaget vedrører nogle mindre ændringer i afgiftsloven som følge af en forventet

[Statsministeren]

vedtagelse af et EF-direktiv om beskatning af forarbejdet tobak.

Der vil muligvis samtidig blive foreslået en omlægning af cigarbeskatningen, således at den nuværende afgift med opdeling i afgiftsklasser afløses af en enhedsats omfattende dels en stykafgift, dels en værdiafgift.

Ændring af lov om almindelig omsætningsafgift. (Merværdiafgift).

Forslaget er påkrævet som følge af vedtagelsen af EFs 6. merværdiafgiftsdirektiv.

Efter den gældende danske lov er alle varer, men kun en række nærmere angivne tjenesteydelser afgiftspligtige. Direktivet forudsætter derimod en generel afgiftspligt også for tjenesteydelser, medmindre disse udtrykkeligt fritages for afgift. Da direktivet for en lang række tjenesteydelser indtil videre giver medlemsstaterne valgfrihed mellem beskatning og afgiftsfritagelse, er man kun forpligtet til at foretage en mindre udvidelse af beskatningsgrundlaget her i landet.

Lov om afgift af lystfartøjer.

I tilslutning til den i august 1977 vedtagne lov om oprettelse af et lystfartøjsregister vil der blive fremsat forslag om gennemførelse af en periodisk værdiafgift på de registrerede lystfartøjer.

Lov om afgift på visse detailsalgspakninger.

Lovforslaget vil blive udformet således, at der heri ligger en tilskyndelse til genbrug af emballage, men samtidig også således, at der tages rimeligt hensyn til virksomhederne.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat forslag til:

Lov om afgift og opstilling af spilleautomater.

Regler om en afgift af såkaldte enarmede tyveknægte.

MINISTEREN UDEN PORTEFØLJE:

Folketingsbeslutning om ratifikation af konvention om forbud mod militær eller anden fjendtlig anvendelse af miljøpåvirkningsteknik.

Konventionen forbyder militær eller anden fjendtlig anvendelse af miljøpåvirkningsteknik, der har udbredte, langvarige eller alvorlige virkninger. Herved forstås enhver

teknik til ændring af klimaet, fremkaldelse af naturkatastrofer, økologiske indgreb etc. til fjendtlige formål.

SOCIALMINISTEREN:

Ændring af lovene om folke-, invalide- og enkepension. (Gennemførelse af pensionsreformen).

Efter loven om den sociale pensionsfond skal der i folketingsåret 1977-78 fremsættes lovforslag om gradvis gennemførelse af tilægspension fra 1979. Den gradvise forbedring af pensionerne forudsættes at ske over 6 år fra 1979 frem til 1985, f. eks. således at udbygningen i 1979 starter med 1/3, i 1982 udvides til 2/3 og i 1985 slutter med de endelige beløb.

Størrelsen af de beløb, der kan udbetales fra fonden, er beregnet til ca. 2,7 mia kr. årligt efter fuld gennemførelse, dvs. fra 1985. I årene 1979-81 udgør beløbet ca. 900 mill. kr. årligt, og i årene 1982-84 udgør beløbet ca. 1,8 mia kr. årligt.

Der vil blive fremsat lovforslag, der indeholder en boligydelse til pensionister. Midlerne fra den sociale pensionsfond er begrænsede. Regeringen vil derfor overveje, i hvilken udstrækning der kan gennemføres en gradvis indregning af pensionstillægget i grundbeløbet og en gradvis tilnærmelse af pensionen til gifte og enlige samt friholdelse af sociale pensioner for skattebetaling.

Lov om arbejdsskadeforsikring.

Forslaget, der skal afløse den gældende ulykkesforsikringslov, vil medføre en væsentlig ændring af den lovpligtige ulykkesforsikrings ydelser. Den sikrede personkreds ændres ikke, og ordningen med tegning af forsikringer i anerkendte forsikringsselskaber opretholdes.

Lov om erstatning til skadelidte værnepligtige m. fl.

og

Ændring i lov om invalideforsørgelse.

De nævnte love er opbygget over ulykkesforsikringslovens principper, og af administrative grunde bør lovene derfor ændres således, at principperne i lov om arbejdsskadeforsikring for fremtiden finder anvendelse.

[Statsministeren]

Forslag om tilsvarende følgeændring af lov om erstatning for vaccinationsskader fremsættes af indenrigsministeren.

Lov om udlægning af åndssvageforsorgen og den øvrige særforsorg.

De sociale, sundhedsmæssige og undervisningsmæssige funktioner inden for den nuværende åndssvageforsorg og den øvrige særforsorg foreslås indpasset i det almene bistands-, sundheds- og undervisningssystem. Institutionerne og personalet foreslås overført til kommuner og amtskommuner. Ansvar for iværksættelse af forskellige bistandsformer placeres som udgangspunkt hos de myndigheder – kommuner og amtskommuner – som har ansvaret for iværksættelse af tilsvarende former for bistand for bistandslovens øvrige klientgrupper. Der medtages et forslag om amtskommunal finansiering af rådgivningscentre, således at amtskommunerne kommer til at afholde den fulde udgift ved driften af rådgivningscentre for børn og unge med adfærdsvanskeligheder.

Ændring af lov om social bistand m. fl. love.

Ændringer som følge af forslaget om udlægning af åndssvageforsorgen og den øvrige særforsorg.

Ændring af lov om børnetilskud og andre familiedydelser.

Fremsættelsen af forslaget er begrundet i ønsket om at skabe klarhed omkring beregningen af den samlede årlige finanslovbevilling til ungdomsydelse.

Ændring af lov for Færøerne om offentlig forsorg.

Der stilles forslag om udvidelse af adgangen til enkepension og hjemmehjælp. Efter forslaget vil enhver enke med et barn under 18 år være berettiget til enkepension. Ændringen vedrørende hjemmehjælp vil bringe de færøske forhold i overensstemmelse med lov om social bistand for så vidt angår praktisk bistand i hjemmet. Ændringen er ønsket fra færøsk side.

Ændring af lov for Færøerne om folkepension.

Lovforslaget, der vedrører adgangen til udbetaling af pensioner under sygehusop-

hold, er en konsekvensændring som følge af bistandslovens ikrafttræden og ændringen af lov for Færøerne om sygehusvæsenet, hvorved statshospitalet i Thorshavn blev overført til hjemmestyret.

Ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

Forslaget er et led i augustforliget 1977. Efter forslaget overtager det offentlige indtil videre erhvervenes udgifter til sygedagpenge efter dagpengeloven i arbejdsgiverperiodens 4. og 5. uge. Overtagelsen gælder foreløbig i 3 år fra 1. januar 1978. Ordningen udformes således, at dagpengene for 4. og 5. uge skal udgøre samme beløb som dagpengene i de første 3 uger af arbejdsgiverperioden og således, at dagpengene udbetales af arbejdsgiveren med refusion fra det offentlige.

STATSMINISTEREN:

Lov om nedsættelse af et ligestillingsråd.

Ved forslaget lovfæstes ligestillingsrådet, der i arbejdsministerens lovforslag om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m. v. får tillagt visse administrative funktioner.

UNDERVISNINGSMINISTEREN:

Ændring af lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m. v. (Skolestyrelsesloven).

Genfremsættelse med visse ændringer.

Lovforslaget, der bygger på en betænkning om revision af skolestyrelseslovens kapitel 2 m. v., omfatter ændringer i reglerne om antallet og sammensætningen af kommissioner og nævn, herunder også valgregler.

Lov om forskningscentret ved Hørsholm.

Folketingets undervisningsudvalg opfordrede i 1976 undervisningsministeren til at iværksætte et udredningsarbejde med henblik på en revision af loven. Et udvalg har nu afgivet sin indstilling omfattende et forslag til en ny lov. Udvalgets forslag går ud på, at centrets areal med bygninger og anlæg overdrages til en selvejende institution. Forslaget går endvidere ud på at skabe mulighed for en udvidet og mere hensigtsmæssig anvendelse af centerets areal, idet der i centeret foruden forskning skal kunne gennemføres ud-

[Statsministeren]

viklings- og formidlingsarbejde samt i begrænset omfang udviklingspræget produktion og opførelse af pilotanlæg. Det er tanken, at forskningscenteret skal være selvfinansierende for så vidt angår driften.

Ændring af lov om højere forberedelseseksamen.

Ved lovforslaget ønskes der – på tilsvarende måde som det lige er sket for gymnasieskolernes vedkommende – tilvejebragt udtrykkelig hjemmel for etablering af specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand for handicappede elever og for iværksættelse af undervisning for elever under sygdom.

Specialundervisningen foreslås indført successivt over en årrække, efterhånden som der uddannes lærere til at varetage denne undervisning.

Lovgivning om seminariernes virksomhed ud over læreruddannelsen.

Lovforslaget har til formål at skabe hjemmel for, at den kapacitet, der er blevet eller bliver ledig på seminarierne som følge af den reducerede optagelse ved folkeskolelæreruddannelsen, kan udnyttes til andre formål end forudsat i lov om uddannelse af lærere til folkeskolen.

Ændring af forskellige love som følge af decentraliseringen af særfor sorgen og uddannelsesforanstaltningernes overførsel til undervisningsministeriets område.

Der vil formentlig blive tale om ændring af folkeskoleloven, loven om fritidsundervisning samt eventuelt en række andre love. Der vil antagelig endvidere blive tale om at fremsætte forslag til en lov om specialundervisning for svært handicappede voksne m. v.

Lov om rigshospitalets styrelse.

Det overvejes ved lov at fastsætte nærmere regler for rigshospitalets styrelse, hvorved der bl. a. indføres et styrelsesråd med repræsentanter udefra (indenrigsministeriet, finansministeriet, sundhedsstyrelsen, Amtsrådsforeningen, hovedstadsrådet og sygehuskommu-nerne i hovedstadsområdet).

Lovforslaget forventes at forudsætte en ændret organisation af rigshospitalets direkti-

Ændring af lov om statsstøtte til private seminarier.

Ved lovforslaget ønskes der tilvejebragt hjemmel for, at institutioner til uddannelse af håndarbejds lærere kan opnå statsstøtte efter samme regler som seminarier til uddannelse af lærere til folkeskolen, børnehave- og fritidspædagogseminarier og husholdningsseminarier.

I forbindelse hermed overvejes det at fremsætte et lovforslag om uddannelsens opbygning og indhold, institutionsmæssige placering m. m.

Undervisningsministeren vil give folketin- get en *uddannelsespolitisk redegørelse om de langsigtede perspektiver for det samlede ud- dannelsessystem.*

Redegørelsen vil kommentere den udred- ning, U 90, som ventes afgivet i løbet af vin- teren af det centrale uddannelsesråd.

Mødet genoptaget kl. 13.20

Meddelelser fra formanden:

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Fra statsministeren har jeg modtaget føl- gende skrivelse:

»Statsministeriet, den 3. oktober 1977.

Den 1. oktober 1977 har Hendes Majestæt Dronningen efter statsministerens indstilling afskediget justitsminister og forsvarsmini- ster Orla Møller,

fritaget arbejdsminister Erling Jensen for denne stilling og udnævnt ham til justitsmi- nister samt

udnævnt folketingsmand Poul Søgaard til forsvarsminister og folketingsmand Svend Auken til arbejdsminister.

sign. Anker Jørgensen.

Ruth Christensen.

Til folketingets formand.«

Medlemmer af folketinget *Poul Nielson, Kjærulff-Schmidt, Kaj V. Andersen, Lowzow, Ebba Strange, Fuglsang, Grethe Philip, Jens*

[Første næstformand]

Møller og *Nyborg* har meddelt mig, at de på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor de anmoder om orlov fra og med den 6. oktober samt om, at stedfortræderne må blive indkaldt.

Medlemmer af folketinget *Kirsten Jacobsen*, *Uwe Jensen (Ribe a.)* og *Gert Petersen* har meddelt mig, at de på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor de anmoder om orlov fra og med den 10. oktober samt om, at stedfortræderne må blive indkaldt.

I henhold til lov nr. 54 af 5. marts 1954 om det udenrigspolitiske nævn skal der foretages valg af 17 medlemmer og 17 stedfortrædere til det udenrigspolitiske nævn.

I henhold til lov nr. 185 af 28. april 1971 om nordisk samarbejde skal der foretages valg af 16 medlemmer og 16 stedfortrædere til Nordisk Råd.

I henhold til § 13 i lov nr. 372 af 23. december 1964 om valutaforhold m. v. skal der foretages valg af 17 medlemmer til folketingets valutaudvalg.

I henhold til lov nr. 342 af 23. december 1959 om det civile beredskab skal der ned sættes et udvalg på 11 medlemmer.

I skrivelse af 29. september 1977 anmoder landbrugsministeren om, at der må blive foretaget valg af 1 medlem til *statens jordlovsudvalg* i stedet for medlem af folketinget

Fuglsang, der har ønsket at udtræde af udvalget af helbredsårsager, idet opmærksomheden samtidig henledes på, at ingen kan udnævnes til medlem af statens jordlovsudvalg, efter at han er fyldt 70 år, og at medlemmernes funktionsperiode er fastsat til 6 år, f. t. fra den 1. november 1976, men en evt. ændret lovgivning kan medføre en forkortelse af funktionstiden.

Folketingets regnskab for finansåret fra 1. april 1976 til 31. marts 1977 er revideret. Et sammendrag vil blive optaget i Folketingstidende, tillæg B.

Med skrivelse af 23. september 1977 fremlægger finansministeren i henhold til grundlovens § 47, stk. 1, statsregnskabet for finansåret fra 1. april 1976 til 31. marts 1977 for folketinget.

Eksemplarer vil blive omdelt.

Med skrivelse af 28. september d. å. fremsender folketingets ombudsmand beretning for året 1976.

Eksemplarer er fremlagt i meddelelsescentralen.

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 5. oktober, kl. 13.00.

Angående dagsordenen henviste første næstformand til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 13.23
